

Eternit Fabrieken B.V.
Postbus 17
7470 LV GOOR

Brief per e-mail: info@eternit.nl

Almelo, 20 mei 2025

Onderwerp: Definitief besluit vaststellen ernst en spoedeisendheid locatie
Haven 12 te Goor
Locatiecode: OV173500063
Zaaknummer: Z2023-ODT-013836

Geachte heer/mevrouw,

Wij sturen u hierbij ons definitief besluit Wet bodembescherming over de ernst en spoedeisendheid van de locatie Haven 12 in Goor.

Voor de inhoud en motivering van het definitieve besluit, verwijzen wij u graag naar de tekst van het besluit.

Op basis van uw zienswijze is het ontwerpbesluit aangepast naar ernstig, niet spoedeisend.

Hebt u nog vragen?

Als u na het lezen van deze brief en het bijgevoegde definitieve besluit nog vragen hebt, dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de [REDACTED] de Omgevingsdienst Twente. U kunt [REDACTED] bereiken via telefoonnummer 0546-749 500 of per e-mail via info@odtwente.nl. U dient het zaaknummer te vermelden als u reageert.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Ir. Jan Willem Strebus
Directeur Omgevingsdienst Twente

OD Twente
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo
Postbus 499
7600 AL Almelo

KVK 71101241
BTW NL858579509B01
IBAN NL48 BNGH 028 5175
416
BIC BNGHNL2G

Bijlagen:

- Definitief besluit vaststellen ernst en spoedeisendheid locatie Haven 12 te Goor

Afschriften:

- Eternit, [REDACTED]
- Gemeente Hof van Twente: info@hofvantwente.nl
- Ortageo, [REDACTED]

Eternit Fabrieken B.V.
Postbus 17
7470 LV GOOR

Brief per e-mail: info@eternit.nl

Almelo, <ADMIN>

Onderwerp: besluit vaststellen ernst en spoedeisendheid
locatie Haven 12 te Goor
Locatiecode: OV173500063
Zaaknummer: Z2023-ODT-013836

WET BODEMBESCHERMING

BESLUIT

Op 19 september 2023 heeft de provincie Overijssel bij de Omgevingsdienst Twente een verzoek tot ambtshalve vaststellen van de ernst en spoedeisendheid ingediend, op grond van de Wet Bodembescherming (Wbb).

Het verzoek betreft de ambtshalve vaststelling van ernst en spoedeisendheid van de bodemverontreiniging op de locatie Haven 12 in GOOR, kadastraal bekend als de volgende percelen:

Gemeente	Sectie	Perceel
Goor	B	2651
Goor	B	2806
Goor	B	2807
Goor	B	2808
Goor	B	2809
Goor	B	2810
Goor	B	2811
Goor	B	2812

Voor het ambtshalve vaststellen van de ernst en spoedeisendheid hebben wij de volgende documenten gebruikt:

- i. Wet bodembescherming, definitieve beschikking locatie Goor-Haven 12, OV/071/0046/400, kenmerk: MBG 96/3104 van 10 januari 1997;
- ii. Rapport onderzoek "ASBEST IN GROND", locatie Haven 12, Goor, opgesteld door Search Milieu B.V., projectnummer: B99.10.246, van 16 juni 2000;
- iii. Verkennend en nader (asbest) bodemonderzoek bedrijfsterrein Eternit aan de Haven 12 in Goor, opgesteld door Envita Almelo B.V., rapportnummer: 202221-10/R01, van 6 december 2012;

- iv. Afperkend asbestbodemonderzoek bedrijfsterrein Eternit aan de Haven 12 in Goor, opgesteld door Envita Almelo B.V., rapportnummer: 202221-14/R02, van 3 december 2013.
- v. ONDERZOEK NAAR ASBEST IN MOLSHOPEN op het terrein van Eternit aan de Haven 12 in Goor, opgesteld door Ortageo Noordoost B.V., rapportnummer: 214621/R01, van 29 maart 2021.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. De Wet bodembescherming (Wbb) is als gevolg hiervan per 1 januari 2024 komen te vervallen.

Het overgangsrecht voor saneringen is geregeld via de Aanvullingswet Bodem Omgevingswet en het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet.

Het overgangsrecht is van toepassing op een beschikking ernst, waarbij een spoedige sanering noodzakelijk is. Om onder het overgangsrecht te vallen, hoeft de beschikking op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet niet onherroepelijk te zijn. Het oude recht is ook van toepassing op eventueel bezwaar en beroep. Dit volgt uit artikel 3.1, 1^e lid onder a Aanvullingswet bodem.

Ook ingediende saneringsplannen waar het bevoegd gezag nog niet mee heeft ingestemd, omdat deze bijvoorbeeld kort voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn ingediend, vallen onder het overgangsrecht. Dit volgt uit artikel 3.1, 1^e lid onder b Aanvullingswet bodem.

Voor de locatie Haven 12 in Goor geldt dat er tot nu toe geen beschikking ernst en spoedeisendheid is genomen voor de stof asbest. Zonder beschikking ernst en spoedeisendheid of zonder voor 31 december 2023 ingediend saneringsplan, valt de locatie vanaf 1 januari 2024 onder de Omgevingswet. Voor de locatie Haven 12 te Goor is op 2 oktober 2023 een ontwerpbesluit ernst en spoedeisendheid gepubliceerd. Tijdens deze procedure is door Eternit voor 1 januari 2024 een saneringsplan voor de locatie ingediend. Het overgangsrecht is daarom van toepassing op deze locatie. Het saneringsplan zal in een separate beschikking worden vastgesteld.

Procedure

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is van toepassing op deze beschikking.

Bij ontwerpbesluit van 2 oktober 2023 heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel de ernst en spoedeisendheid van het geval van bodemverontreiniging Haven 12 in Goor vastgesteld.

Het ontwerpbesluit met de bijbehorende stukken heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze inzagetermijn is een zienswijze ingediend tegen het ontwerpbesluit. De zienswijze en onze reactie daarop staan vermeld in bijlage 3. De ingebrachte zienswijze leidt tot wijzigingen in het besluit. Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 2.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Overijssel besluiten:

1. Dat op grond van artikel 29 Wbb sprake is van een geval van ernstige verontreiniging met asbest in de grond op de locatie Haven 12 te Goor en
2. Dat op grond van artikel 37 Wbb de sanering van de verontreiniging met asbest niet spoedeisend is

OVERWEGINGEN

Voorgaande beschikking

Voor de gehele locatie is op 10 januari 1997 een beschikking ernst en urgentie en instemmen met een saneringsplan afgegeven door de provincie Overijssel, kenmerk: MBG 96/3104. Er is sprake van een geval van ernstige verontreiniging waarvan de sanering urgent is. Maatgevende stof voor wat betreft de ernst en urgentie is minerale olie, op deellocatie 6. De sanering moet aanvangen voor 1 januari 2010. Voor asbest is aangegeven dat er ten tijde van het nemen van de beschikking geen norm voor asbest bestond. De ernst en urgentie is voor wat betreft asbest dan ook niet vastgesteld. In de beschikking is wel aangegeven dat Eternit de sanering van de asbestverontreiniging in mag passen in haar bedrijfsvoering.

De minerale olieverontreiniging op deellocatie 6, op basis waarvan de urgentie is vastgesteld, is in 1997 gesaneerd. Provincie Overijssel heeft in 1997 ingestemd met het evaluatieverslag van de sanering, kenmerk: MBG 97/868, verzonden op 15 mei 1997. Het kadaster heeft opdracht gekregen de kadastrale aantekening bij het te verkopen perceel te verwijderen.

Uitgevoerde onderzoeken en saneringen:

Sinds de beschikking uit 1997 zijn diverse saneringen op het terrein uitgevoerd en heeft Eternit de saneringen ingepast in haar bedrijfsvoering. In bijlage 4 is een overzicht van de uitgevoerde onderzoeken en saneringen opgenomen.

Locatie

De locatie aan de Haven 12 in Goor betreft circa 350.000 m² industrieterrein en is in het verleden gebruikt voor de productie van asbesthoudende bouwmaterialen, voornamelijk asbestcement golfplaten. Als gevolg van de bedrijfsactiviteiten is de locatie verontreinigd geraakt met asbest.

Beschrijving van de verontreinigingssituatie

Ten tijde van het uitvoeren van de bodemonderzoeken was de productie van asbesthoudende bouwmaterialen al beëindigd. In het bodemonderzoek is de milieuhygiënische bodemkwaliteit ter plaatse van de locatie vastgesteld, overeenkomstig de normen (NEN 5740, NEN 5707 en/of NEN 5987).

Verontreinigde deelgebieden (vlekken)

In de bodemonderzoeken (ii - v) zijn verontreinigde deelgebieden (vlekken) in kaart gebracht.

De volgende sterke verontreinigingen zijn aangetoond:

- Grond
 - Ter plaatse en rondom het bedrijfsterrein (centrale en oostelijke deel van de locatie) over een oppervlakte van ten minste 212.400 m² is de bovengrond tot circa 0,5 m-mv verontreinigd met asbest. Het volume grond verontreinigd boven de interventiewaarde bedraagt ongeveer 106.200 m³. Het oppervlak is inclusief de diverse delen van de verontreiniging afgedekt middels een duurzame aaneengesloten afdeklaag onder de Regeling uniform saneringen (BUS);
 - Ter plaatse van en rondom het bedrijfsterrein (centrale en oostelijke deel van de locatie) is, over een oppervlakte van ca. 6.800 m², de ondergrond van 0,5 tot

- 1,0 m-mv (ongeveer 3.400 m³ grond) boven de interventiewaarde verontreinigd met asbest.
- Als nevenverontreiniging zijn PAK en minerale olie aangetroffen boven de interventiewaarde.
 - Ter plaatse van de gedempte Poolsbeek (zuidwestelijke hoek van de locatie) is over een oppervlakte van 2.400 m² de grond van 0 tot 1,0 m-mv verontreinigd met asbest boven de interventiewaarde. De omvang van de verontreiniging met asbest boven de interventiewaarde bedraagt 2.400 m³.
 - Nabij het voormalige gebouw van de technische dienst (gebouw 34) is de grond over een oppervlakte van 25 m² over een traject van 0 tot 1,3 m-mv verontreinigd met minerale olie boven de interventiewaarde. De omvang van de verontreiniging met minerale boven de interventiewaarde bedraagt 33 m³.
 - Het grondwater op de locatie is niet verontreinigd boven de interventiewaarde.

Gevalsomschrijving:

Artikel 1 van de Wet bodembescherming (Wbb) geeft als omschrijving van een geval van verontreiniging aan: “geval van verontreiniging of dreigende verontreiniging van de bodem dat betrekking heeft op grondgebieden die vanwege die verontreiniging, de oorzaak of de gevolgen daarvan in technische, organisatorische en ruimtelijke zin met elkaar samenhangen”.

In de beschikking met kenmerk: MBG 96/3104 van 10 januari 1997 is het geval gedefinieerd onder ad 5.2. van die beschikking. De definitie in die beschikking betreft de verontreinigingen die door de bedrijfsactiviteiten van Eternit, die ruimtelijk, organisatorisch en technisch met elkaar samenhangen, zijn ontstaan. De verontreiniging met asbest valt, net als de verontreiniging met minerale olie en PAK, onder dit geval.

Ten aanzien van de ernst

De ernst van de verontreiniging wordt vastgesteld op grond van artikel 29, eerste lid Wbb. Er is sprake van een geval van ernstige verontreiniging indien voor tenminste één stof de gemiddelde gemeten concentratie van minimaal 25 m³ bodemvolume in het geval van grondverontreiniging of 100 m³ bodemvolume in het geval van grondwaterverontreiniging, hoger is dan de interventiewaarde.

Voor asbest geldt dat zodra er grond aanwezig is met gehalten aan asbest boven de interventiewaarden (100 mg/kg d.s. gewogen), onafhankelijk van het volume, er sprake is van een geval van ernstige verontreiniging. Uit de onderzoeken genoemd onder i – v blijkt dat er sprake is van gehalten asbest boven de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. gewogen. Daarmee stellen wij vast dat sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging.

Ten aanzien van de spoedeisendheid

De bepaling van de noodzaak van een spoedige sanering gebeurt aan de hand van de Circulaire bodemsanering 2013, laatstelijk gepubliceerd in de Staatscourant 27 juni 2013, nummer 16675. Het milieuhygiënisch saneringscriterium bodem, protocol asbest dat is opgenomen in bijlage 3 van de Circulaire, is gehanteerd voor het vaststellen van de spoedeisendheid.

Indien in een beschikking wordt vastgesteld dat er sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging, moet tevens worden vastgesteld of het huidige dan wel

voorgenomen gebruik van de bodem leidt tot zodanige risico's voor mens, plant, dier of mogelijke verspreiding dat een spoedige sanering noodzakelijk is (ingevolge artikel 37 lid 1 Wbb).

In geval van de aanwezigheid van asbest is er alleen sprake van schadelijke blootstelling van de mens ten gevolge van het inademen van asbestvezels. Orale inname van asbest en opname via de huid speelt geen rol. Effecten op het (bodem)ecosysteem spelen eveneens geen rol.

Verspreiding via grondwater van asbestdeeltjes vindt nauwelijks plaats, omdat de asbestvezels niet in grondwater oplossen. Daarom is er in het geval van bodemverontreiniging met asbest geen sprake van ecologische risico's en verspreidingsrisico's, alleen van humane risico's ten gevolge van inademing.

Bij de risicobeoordeling van de verontreiniging met minerale olie is voor het bodemgebruik rekening gehouden met de functie 'industrieterrein'.

Uit de uitgevoerde risicobeoordeling blijkt het volgende.

Asbest:

Er zijn geen onaanvaardbare risico's voor de mens aanwezig:

- Op de locatie is sprake van niet-hechtgebonden asbest. De concentratie niet-hechtgebonden asbest ligt boven 100 mg/kg d.s. gewogen.
- De verontreiniging bevindt zich in de bovenste 0,5 meter van de bodem.
- In het onderzoek wordt uitgegaan van een aaneengesloten gras en bebouwing en verharding op het terrein. In 2021 is een onderzoek naar molshopen op het terrein uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat als gevolg van het omwoelen van de bodem direct contact met de verontreiniging mogelijk is. Op basis van stap 2 standaard risico beoordeling is derhalve sprake van een onaanvaardbaar risico als gevolg van het gedeeltelijk niet volledig bedekt zijn van de locatie met gras of een duurzaam aaneengesloten verharding. Om blootstelling aan asbest in het geval van molshopen te voorkomen heeft Eternit de volgende maatregelen getroffen:
 - frequentie inspectie van de grasvelden op de aanwezigheid van molshopen;
 - bestrijding van mollen;
 - in geval van molshopen wordt de opgegraven grond onderzocht en wordt de grasmat hersteld.
- In stap 3 van de risico beoordeling dient de concentratie respirabele vezels in de contactzone van de bodem te worden bepaald. Een onderzoek naar respirabele vezels conform NEN 5707 heeft niet plaatsgevonden. In 2021 is een onderzoek naar molshopen op het terrein uitgevoerd. Uit de dit onderzoek blijkt dat de concentratie respirabele vezels de norm voor onaanvaardbare risico's (10 mg/kg d.s. gewogen) benadert (9,9 mg/kg d.s.). In het onderzoek naar de molshopen (v) is de maximale concentratie niet-hechtgebonden asbest 19.000 mg/kg d.s.. Elders op het terrein zijn in het verkennend en nader asbestonderzoek hogere concentraties niet-hechtgebonden asbest aangetoond (monster E087: 30.027,97 mg/kg d.s. en monster E141: 42.157,68 mg/kg d.s.). In de periode 1997 tot 2021 zijn diverse BUS saneringen zijn uitgevoerd, waaruit blijkt dat de hoogste concentraties asbest op het terrein verwijderd zijn of zijn afgedekt. Doordat de hoogste concentraties asbest ofwel zijn verwijderd of zijn afgedekt kan de spoedeisendheid kan niet met zekerheid worden vastgesteld..

Minerale olie:

Voor de verontreiniging met minerale olie geldt dat er geen spoedeisendheid kan worden vastgesteld, de onderzoeksgegevens zijn verouderd. Er moet eerst een actualisatie van de verontreinigingssituatie moet plaatsvinden.

Conclusie

Het huidige en/of voorgenomen gebruik van de bodem als industrieterrein leidt niet tot zodanige risico's voor de mens als gevolg van de verontreiniging dat een spoedige sanering noodzakelijk is.

Tijdstipbepaling

Er wordt op basis van de risico beoordeling geen uiterste datum waarop met de saneringsmaatregelen moet zijn aangevangen vastgesteld.

Gebruiksbeperkingen

In verband met de aanwezige sterke verontreiniging in de grond gelden op basis van het huidige gebruik de volgende gebruiksbeperkingen:

- leeflaag in stand houden
- open verharding handhaven
- gesloten verharding handhaven
- op delen van de verontreinigde locatie binnen de vastgestelde verontreinigingscontour boven de interventiewaarde met asbest die met gras zijn begroeid, moet de graszode in takt blijven. Indien dieren de graszode verstoren moet deze zo spoedig mogelijk worden hersteld. Een verslag van de herstelwerkzaamheden moet worden toegezonden aan het bevoegd gezag.
- bouw en graafactiviteiten op de locatie zijn toegestaan mits daarvoor schriftelijke instemming is gegeven door GS
- wijziging in het gebruik en/of bestemming van het terrein dient vooraf aan het bevoegd gezag te worden gemeld.

Registratie

Op grond van artikel 55 van de Wet bodembescherming wordt dit besluit opgenomen in Openbaar register van de Dienst voor het Kadaster. De registratie geschiedt op basis van onderstaande tabel en op de bij deze beschikking behorende kadastrale contourkaart opgenomen in bijlage 2.

De registratie geldt alleen voor die percelen waarbij de grond boven de interventiewaarde verontreinigd is met asbest.

Gemeente	Sectie	Perceel
Goor	B	2651
Goor	B	2806
Goor	B	2807
Goor	B	2808
Goor	B	2809
Goor	B	2810
Goor	B	2811
Goor	B	2812

Vragen?

Neem dan contact met [REDACTED] de Omgevingsdienst Twente op. U kunt [REDACTED] bereiken via 0546-749 500 of per e-mail info@odtwente.nl. U dient het zaaknummer te vermelden als u reageert.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Ir. Jan Willem Strebus
Directeur Omgevingsdienst Twente

Bijlagen:

- Bijlage 1: Informatie over indienen zienswijzen
- Bijlage 2: Kadastrale kaart met verontreinigingscontour
- Bijlage 3: Zienswijze en beantwoording
- Bijlage 4: Overzicht uitgevoerde onderzoeken afkomstig uit zienswijze

BIJLAGE 1: Procedurele aspecten over indienen beroep

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Invoeringswet Omgevingswet in werking getreden. De Wet bodembescherming (Wbb) is als gevolg hiervan per 1 januari komen te vervallen.

Het overgangsrecht voor saneringen is geregeld via de Aanvullingswet bodem en het Aanvullingsbesluit bodem.

Het overgangsrecht is van toepassing op een beschikking ernst, waarbij een spoedige sanering noodzakelijk is. Om onder het overgangsrecht te vallen, hoeft de beschikking op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet niet onherroepelijk te zijn. Het oude recht is ook van toepassing op eventueel bezwaar en beroep. Dit volgt uit artikel 3.1, 1^e lid onder a Aanvullingswet bodem.

Ook ingediende saneringsplannen waar het bevoegd gezag nog niet mee heeft ingestemd, omdat deze bijvoorbeeld kort voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn ingediend. Dit volgt uit artikel 3.1, 1^e lid onder b Aanvullingswet bodem.

Procedure

Op de voorbereiding van dit besluit is gezien de complexiteit en uitgebreidheid van de sanering de uniforme uitgebreide voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Op grond van het bepaalde in artikel 3:18, 1^e lid Awb moet in beginsel binnen 6 maanden ná de dag van ontvangst van een aanvraag om een vergunning door het bevoegd gezag een besluit te worden genomen. De aanvraag (melding om een beschikking) is ingediend 19 september 2023, zodat in beginsel de definitieve beschikking moet zijn genomen voor 19 maart 2024.

Het ontwerpbesluit heeft van 2 oktober tot 13 november 2023 ter inzage gelegen. Hiertegen is een zienswijze ingebracht die in enkele gevallen hebben geleid tot enkele wijzigingen in het besluit.

Het definitieve besluit zal zes weken ter inzage worden gelegd vanaf de dag na die waarop het besluit is bekendgemaakt.

Bekendmaking

Wij publiceren de zakelijke inhoud van het besluit in de advertentie van de www.overheid.nl bij publicaties. Een afschrift van het besluit wordt verstuurd aan alle belanghebbenden. Het besluit ligt met de bijbehorende stukken zes weken ter inzage. Het besluit kan gedurende de ter inzage periode op afspraak worden ingezien op het kantoor van de omgevingsdienst Twente en de provincie Overijssel.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u beroep instellen.

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit in beroep gaan. Richt uw beroepschrift aan:

Raad van State

Afdeling Bestuursrechtspraak

Postbus 20019

2500 EA Den Haag

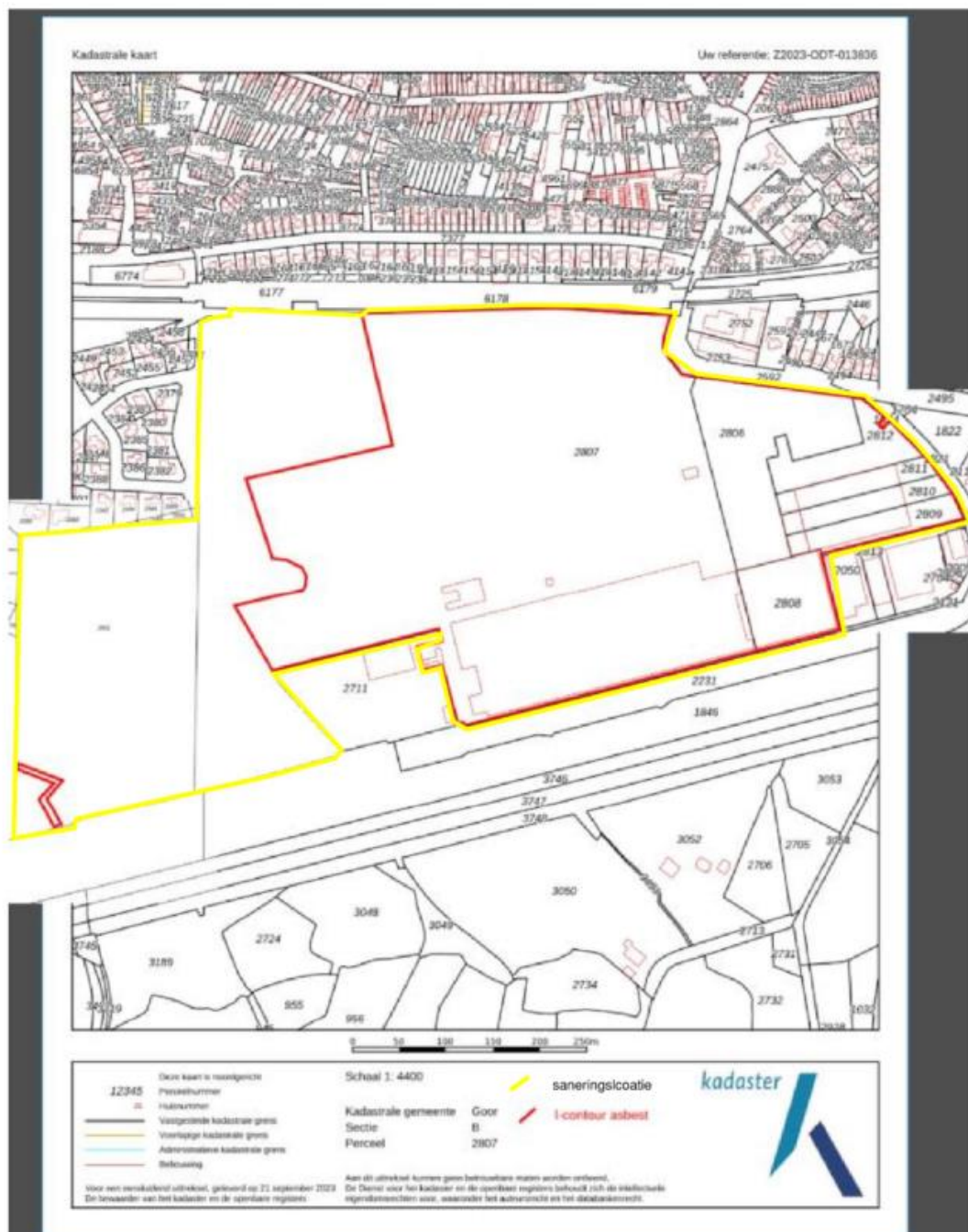
Belanghebbenden kunnen een voorlopige voorziening vragen bij de voorzieningenrechter van de Raad van State. Voor het behandelen van het beroep en een verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u griffierecht. Zie

www.rechtspraak.nl

Afhandeling van uw aanvraag

Als geen beroep wordt ingesteld of geen voorlopige voorziening wordt aangevraagd, is het besluit na de ter inzage periode onherroepelijk.

Bijlage 2 Kadastrale kaart met I-contour

Bijlage 3: Zienswijze en beantwoording

Op het ontwerpbesluit is op 31 oktober 2023 een zienswijze ingebracht door Ortageo Nederland BV namens Eternit Fabrieken BV

Zienswijze: Nuancerings

1. Rapportages en saneringen

Eternit merkt op dat het ontwerpbesluit is gebaseerd op een beperkt aantal rapportages van uitgevoerde bodemonderzoeken en -saneringen. Een overzicht van de beschikbare rapportages is als bijlage meegezonden: deze rapportages zijn bij u dan wel de provincie Overijssel en/of gemeente Hof van Twente beschikbaar.

Onze reactie op zienswijze 1:

In het ontwerpbesluit staat aangegeven dat het overzicht van uitgevoerde saneringen is gebaseerd op de gegevens die bij ons bekend zijn. Het overzicht opgenomen in de bijlage van de zienswijze wordt door ons overgenomen als bijlage bij dit besluit. Opgemerkt wordt dat een aantal onderzoeken die op de lijst staan geen betrekking hebben op het geval van ernstige bodemverontreiniging. Tevens zijn een aantal onderzoeken niet in ons bezit.

2. onaanvaardbare risico

Eternit betwist niet dat op de locatie sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging met asbest die op basis van het in 2021 gemeten gehalte aan respirabele vezels en op grond van het stappenschema in het protocol asbest (zoals beschreven in bijlage 3 van de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013) kan worden beoordeeld 'onaanvaardbare risico's buiten'. In de (locatiespecifieke) beoordeling voor asbest is voor de buitensituatie echter:

- geen rekening gehouden met de schaalgrootte en/of periode waarin een volledige bedekking met een verharding of graszode ontbreekt;
- geen onderscheid gemaakt in potentiële risico's die het gevolg zijn door direct contact (bij betreding en/of bewerking) en indirect contact (voor de omgeving, bijvoorbeeld door verwaaiing van asbest-vezels);
- niet mogelijk de resultaten van luchtmetingen c.q. de daadwerkelijk aangetoonde concentraties aan asbestvezels in de buitenlucht te betrekken. Eternit ziet vanwege bovenstaande graag in het besluit de nuancerings opgenomen dat de conclusies gebaseerd zijn op:
- een theoretische benadering zonder rekening te houden met locatiespecifieke omstandigheden en meetresultaten;
- een maximaal aangetoond gehalte aan respirabele vezels in de grond die inmiddels is verwijderd

Gezien voorgaande zijn er op basis van het huidige gebruik geen onaanvaardbare risico's te verwachten voor de directe omgeving.

Onze reactie op zienswijze 2:

In de periode 1997 tot 2021 zijn diverse BUS saneringen zijn uitgevoerd, waaruit blijkt dat de hoogste concentraties asbest op het terrein verwijderd zijn of zijn afgedekt. Nog steeds is sprake van een geval van ernstige asbestverontreiniging. Doordat de hoogste concentraties asbest ofwel zijn verwijderd of afgedekt kan de spoedeisendheid kan niet met zekerheid worden vastgesteld. Wij passen het besluit hierop aan.

Zienswijze: Tijdelijke maatregelen

3. toegang terrein en uitvoering werkzaamheden

In het ontwerpbesluit zijn (gelet op de potentiële risico's) tijdelijke beveiligingsmaatregelen voorgeschreven met betrekking tot de directe toegang tot de locatie en met betrekking tot maaiwerkzaamheden.

Eternit merkt op dat het gehele terrein is omsloten door een deugdelijk hekwerk. Het terrein is niet toegankelijk voor onbevoegden.

Eternit merkt op dat deze werkzaamheden zeer beperkt worden uitgevoerd. Ter voorkoming van eventuele verspreiding van met asbest verontreinigde grond en/of asbestvezels is men alert op de aanwezigheid van molshopen. De werkzaamheden worden bovendien zoveel mogelijk uitgevoerd onder vochtige omstandigheden en/of tijdens uitvoering van lucht-metingen ter vaststelling of asbestvezels vrijkomen. Tot dusver zijn bij maaiwerkzaamheden in de lucht geen verhoogde concentraties aan asbestvezels vastgesteld.

Onze reactie op zienswijze 3.

Door de wijziging van het besluit in niet spoedeisend worden geen tijdelijke beveiligingsmaatregelen meer opgelegd.

Zienswijze: Volume

4. Volume verontreinigde grond

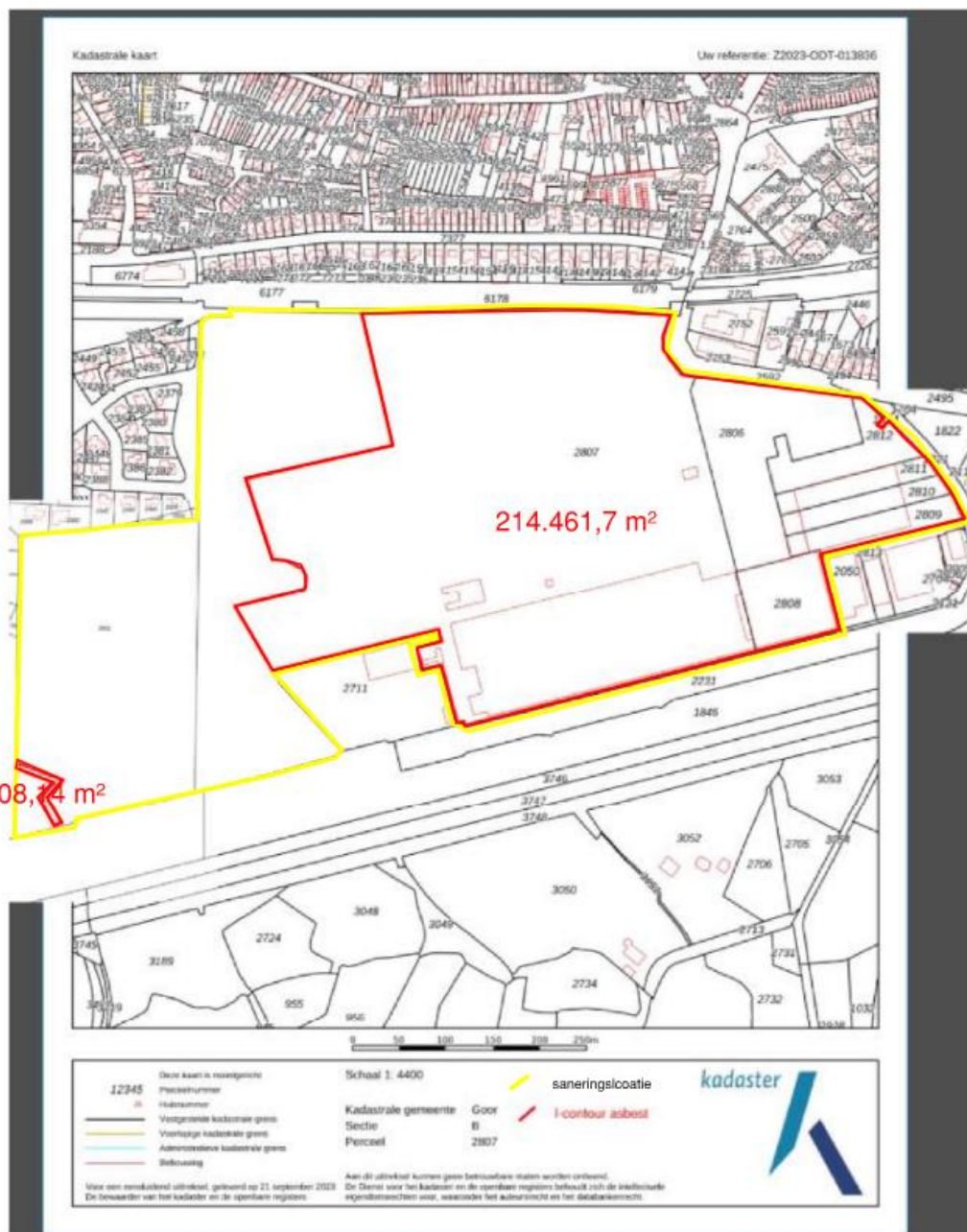
In het ontwerpbesluit is vermeld dat de verontreiniging met asbest (in gewogen gehalte boven de interventie-waarde van 100 mg/kg d.s.) zich uitstrekt over een oppervlakte van ten minste 147.200 m². Op basis hiervan is het volume verontreinigde grond bepaald.

Eternit stelt dat ruimtelijk gezien sprake is van twee met asbest verontreinigde gebieden c.q. deellocaties (waarbinnen asbest heterogeen verspreid aanwezig is).

Eternit komt tot andere geraamde hoeveelheden die afwijkend zijn van hetgeen in het ontwerpbesluit is vermeld. Eternit verzoekt de vermelde oppervlakte en omvang van de met asbest verontreinigde grond te verifiëren en opnieuw vast te stellen.

Onze reactie op zienswijze 4

Wij hebben op basis van de gegevens in de zienswijze de oppervlakte en omvang opnieuw berekend en hebben de hoeveelheden en omvang van de met asbest verontreinigde grond. Er zit een klein verschil in oppervlakte tussen de berekeningen, dit verschil bedraagt ongeveer 1%. We nemen uw gegevens over in het definitieve besluit. Het ontwerp-besluit wordt aangepast. In de onderstaande tekening is de oppervlakte van de I-contouren asbest in de bodem weergegeven.

5. Minerale olie

Eternit erkent dat een bodemverontreiniging met minerale olie is aangetoond ter plaatse van het voormalige gebouw van de technische dienst (gebouw 34). De aanwezigheid van deze bodemverontreiniging is geverifieerd en opnieuw vastgesteld tijdens het bodemonderzoek dat in 2012 is uitgevoerd. Destijds is geconcludeerd dat alleen de grond sterk verontreinigd is: in het grondwater is geen minerale olie aangetoond boven de interventiewaarde. Omdat sprake is van een technische, ruimtelijke en organisatorische samenhang verzoeken wij u deze verontreiniging te betrekken bij het vastgestelde geval van ernstige bodemverontreiniging. Aangezien deze verontreiniging gering van omvang is en zich beperkt tot de grond, zijn als gevolg van deze verontreiniging op basis van het huidige gebruik geen onaanvaardbare risico's te verwachten.

Onze reactie op zienswijze 5

Met betrekking tot minerale olie hebben bodemonderzoeken een beperkte houdbaarheid, gezien de mogelijkheid dat olie afbreekt. Een onderzoek uit 2012 kan

derhalve niet worden gebruikt ter onderbouwing van een besluit over de ernst en spoedeisendheid.

Bijlage 4: Overzicht uitgevoerd onderzoeken afkomstig uit zienswijze.

Nr.:	Titel / omschrijving document:	Onderzoeksbureau:	Project:	Datum:
Onderzoeken en saneringen (inclusief) asbest in bodem				
1	Rapport onderzoek "asbest in grond"	Search	899.10.246	1-4-2000
2	Nulonderzoek bodem aan -en afvoerweg en depotruimte, Kevellammerhoek (briefrapport)	Lankelma (Ortago)	28095H	31-10-2008
3	Nader bodemonderzoek driehoek Eternit terrein grenzend aan de Kevellammerhoek	Lankelma (Ortago)	28095F	5-5-2009
4	Evaluatieverslag bodemsanering Poolspad, gedeelte Kevellamlaan en vml. Poolbeek	Lankelma (Ortago)	28095G	27-11-2009
5	Verkennd asbestbodemonderzoek	Lankelma (Ortago)	29007	29-1-2010
6	Verkennd bodemonderzoek Wawollie	Lankelma (Ortago)	29007B	30-11-2010
7	Verkennd bodemonderzoek aanbouw TD	Envita (Ortago)	201533	21-7-2011
8	Verkennd (asbest)bodemonderzoek trafogebouw	Envita (Ortago)	202221-12/R01	16-10-2012
9	BUS-evaluatie categorie immobiel trafogebouw	Envita (Ortago)	202221-13/R02	26-5-2014
10	Verkennd en nader (asbest)bodemonderzoek Haven 6	Envita (Ortago)	202221-11/R01	23-10-2012
11	Verkennd en nader (asbest)bodemonderzoek	Envita (Ortago)	202221-10/R01	6-12-2012
12	Verkennd (asbest)bodemonderzoek kelder	Envita (Ortago)	202221-14/R01	14-11-2013
13	Afperkend asbestbodemonderzoek	Envita (Ortago)	202221-14/R02	3-12-2013
14	Aanvullend (asbest)bodemonderzoek timmerwerkplaats	Envita (Ortago)	202221-19/R01	24-6-2014
15	Verkennd (asbest)bodemonderzoek kabels en leidingen	Envita (Ortago)	202221-21/R01	11-11-2014
16	Verkennd (asbest)bodemonderzoek olie/waterafscheider	Envita (Ortago)	202221-21/R02	12-11-2014
17	Indicatief asbestbodemonderzoek slagboom	Envita (Ortago)	202221-22/B01	4-3-2015
18	BUS-evaluatie tijdelijk uitplaatsen slagboom	Envita (Ortago)	202221-22/R02	30-3-2015
19	BUS-evaluatie categorie immobiel verharding expeditie	Envita (Ortago)	202221-22/R03	10-6-2015
20	Asbestbodemonderzoek vervanging productielijn	Envita (Ortago)	202221-24/R02	25-6-2015
21	BUS-evaluatie categorie immobiel vervanging productielijn	Envita (Ortago)	202221-25/R01	29-1-2016
22	BUS-evaluatie tijdelijk uitplaatsen gasleiding	Envita (Ortago)	202221-27/R01	16-2-2017
23	Verkennd bodemonderzoek nieuwbouw loods (40x90)	Envita (Ortago)	202221-29/R01	17-10-2017
24	BUS-evaluatie tijdelijk uitplaatsen HWA-afvoer en gasafsluiter	Envita (Ortago)	202221-30/R01	10-9-2018
25	BUS-melding categorie immobiel nieuwbouw hal (onderzoeksresultaten als memo in de bijlage)	Ortago	210325/R01	20-3-2019
26	Asfalt- en PFAS-onderzoek nieuwbouw loods (40x90)	Ortago	211384/B02	30-9-2019
27	BUS-evaluatie categorie immobiel nieuwbouw hal	Ortago	210325/R02	1-10-2019
28	BUS-evaluatie categorie immobiel nieuwbouw hal	Ortago	211615/R01	24-1-2020
29	BUS-evaluatie categorie immobiel rioleringswerkzaamheden en fundatie nieuwe machine in de nieuwe hal	Ortago	211616/R01	27-1-2020
30	BUS-evaluatie categorie immobiel verharding bij nieuwe hal	Ortago	211616/R02	27-1-2020
31	Verkennd bodemonderzoek nieuwe machine	Ortago	211468/R01	14-10-2019
32	Verkennd bodemonderzoek nieuwe machine (nieuwe locatie)	Ortago	212752/R01	25-5-2020
33	BUS-evaluatie tijdelijk uitplaatsen gasafsluiters	Ortago	214333/R01	12-4-2021
34	Onderzoek naar asbest in molshopen	Ortago	214621/R01	29-3-2021
35	BUS-evaluatie tijdelijk uitplaatsen molshopen	Ortago	215063/R01	9-8-2021
36	Verkennd bodemonderzoek asbest voortuin	Ortago	215342/R01	5-7-2021
37	Verkennd bodemonderzoek verontreiniging nabij olie-afscheider	Ortago	217646/B01	4-7-2022
BUS-meldingen asbest in bodem waarvan saneringen (nog) niet zijn uitgevoerd				
38	BUS-melding categorie immobiel aanbouw TD	Envita (Ortago)	201533-10/R02	1-8-2011
39	BUS-melding categorie immobiel nieuwe machines	Ortago	214039/R01	18-12-2020
40	BUS-melding categorie immobiel nieuwe verharding	Ortago	214706/R01	24-3-2021
Overige bodemonderzoeken (uitsluitend chemisch)				
41	Indicatief bodemonderzoek	Krachtwerktuigen / KWA	3227.00/92.2313	5-5-1993
42	Aanvullend bodemonderzoek	Krachtwerktuigen / KWA	0665.01/94.3345	4-11-1994
43	Evaluatie sanering deellocatie 6	Krachtwerktuigen / KWA	9619710D.R01	17-4-1997
44	Aanvullend bodemonderzoek deellocatie 12	Krachtwerktuigen / KWA	2207940D.R01	28-2-2003
45	Aanvullend onderzoek en saneringsplan deellocatie 13	Krachtwerktuigen / KWA	98118900.R01	15-7-1998
46	Saneringsevaluatie deellocatie 13	Krachtwerktuigen / KWA	98118900.R02	24-2-1999
47	Nader bodemonderzoek deellocatie 18 (Haven 6)	Krachtwerktuigen / KWA	2502250DR02	29-8-2005
48	Aanvullend bodemonderzoek fase 1, deellocatie 21	Krachtwerktuigen / KWA	24028500B01	20-9-2004
49	Aanvullend bodemonderzoek fase 2, deellocatie 21	Krachtwerktuigen / KWA	2507730DR01	9-1-2006
50	Monitoring grondwater 1e ronde (briefrapport)	Krachtwerktuigen / KWA	200183	7-6-2000
51	Monitoring grondwater 2e ronde (briefrapport)	Krachtwerktuigen / KWA	2206520DB01	31-10-2002
52	Monitoring grondwater (briefrapport)	Krachtwerktuigen / KWA	2207940/D01	26-6-2003
53	Monitoring grondwater 3e ronde (briefrapport)	Krachtwerktuigen / KWA	24028500B01	6-10-2004
54	Monitoring grondwater 6e ronde (briefrapport)	Krachtwerktuigen / KWA	30041900B01	11-8-2010
55	Verkennd en aanvullend onderzoek	Acorius	0338032/jp	22-9-2003
56	Beschrijving milieuhygiënische bodemkwaliteit	Ortago	216080/B02	11-2-2022